

זוהי נבלה שאין דומה לה? אמר האלוף. האם זוהי סנונית המבשרת את האביב?

קול חדש נשמע בארץ: קולו של עמרם מיצנע. למחרת הפוגרום המכחיל, שערכה כנופיה של יותר ממאה מאנשי גושי אמונים ומאיר כהנא במחנה הפליטים רהיישה, דיבר אלוף פיקוד-המרכז בל-שון צבאית שאינה משתמעת לשת"פ נים: זוהי נבלה שאין דומה לה? קודמו בתפקיד, אהוד ברק, היה קצין רפולומטי. אין זה סוד שהוא נשא את עינו אל תפקיד הרמטכ"ל. מי שרצה להיות בסדר עם כולם, לכן נפגש עם המתנחלים כחבר עם חברים, לא מנע את הפוגרום שערכו המתנחלים בבני שלום-עכשו בדרך לחברון, לא דאג במשך שנה להעמדת הפרועים לדין, עמרם מיצנע קורץ מחומר אחר. כי

בצליחת התעלה. על חלקו כקרב זה הוענק לו צל"ש הרמטכ"ל. תפקידיו הבאים: מפקד חטיבת שיריון, מפקד קורס קציני-שיריון, קצין-אג"ם של גייסות-השיריון, מפקד בית-הספר אוגרת-שיריון סריה, מפקד בית-הספר לפיקוד ומטה (פ"ם), ראש מחלקת-המיכ"צעים של המטה הכללי, עוזר ראש אג"ם. הוא למד גם בבית-ספר צבאי גבוה בארצות-הברית. במילחמת-הלבנון היה ראש-המטה של החזית הסורית. זה היה תפקידו כאשר השמיע את הצהרתו המפורסמת על הצורך בהתפטרות שרון. בניגוד לאלי גבע, שפרש מן המערכת, דבק בה מיצנע. מול איש כזה מתגמדים הפוגרום צ"קים, שהסתערו על רהיישה. באספי סוף-הלינץ היו רבים שלא שירתו מעולם בצה"ל, והמבטאים את הפטריוטיזם שלהם כיריות על אנשים בלתי חמושים, נפרץ שמשות על ראשיהם של ילדים ישנים והכאת חיילי-צה"ל, שאסור להם להגיב. מיצנע הוא כמעט אנטי-תיזה למי

אלוף מיצנע איש מופת

איר כהנא — האיש שנשאר בארצות-הברית כאשר שפך מיצנע את דמו בארץ. השבוע סירב כהנא להישבע אמונים לחוקרי-ישראל, כנדרש מחברי-כנסת, מחשש פן יאבד את הרכונו האמריקאי שלו. מילחמת משולשת. האם סיגנון נוסף של האלוף מיצנע הוא בכחינת סנרית המבשרת את האביב? האם אכן יש נהג משהו מהותי בשטחים הכבושים? האם תיעשה פעולה ממשית להיסול "המיליציות הלכנוניות", המתפתחות בריכוזי המתנחלים? האם יתמנע מילחמה משולשת, מן הסוג שהתרחש באלג'יריה ערב הפיגוע — מילחמה בין הצבא הצרפתי, לוחמי השיחור האלג'יריים ופלוגות-המחץ של המתנחלים? איש לא יכול היה להשיב על כך השבוע. למחרת יוסי-השנה ה-20 לכיבוש אבן האלוף מיצנע יצר לפחות תיקווה להתנערות צה"ל, בטרם ישקע בתפקיד של מישטרה קולוניאלית.

הכיבוש מילחמה זעירה

ישראל נתונה במצב של מילחמה זעירה, אמצעייהם הפיגועים, המיטה והקלפי

השבוע הראשון של השנה ה-21 של הכיבוש הציג תמונה מאמנה של המצב שבו מצאת עתה ישראל. אחי שנרצח ילד יהודי ליד שכם בצורה ברוטאלית במוחה, עליידי ריי צרף גולגלתו, נרצח ילד ערבי עליידי יריות מיסתריות בשכם. שני ילדים קטנים, פהים מכל פשע, סימלו את העידן החדש. "ג'רידה". ישראל נתונה עתה במצב של מילחמה-זעירה מתמשכת. ה-

שימוש במילים ריקות-מתוכן, כגון "ט"ר", אינו יכול עוד לטשטש מציאות יומיומית זו. מילחמה-זעירה קרויה כי ספרדית "גרילה". כעניי 2.2 מיליון פלסטינים, הנותרים עתה תחת שילטון ישראלי, הטרור הוא מילחמת-שיחור לגיטימית. מלי-כר חריגים נורדים, כל הציבור הזה מחייב בליבו את הפיגועים ומתגאה בצעירים המבצעים אותם, תוך סיכון עצמי רב. הוויכוח בציבור הערבי הוא רק לגבי השיטות והיעדים: האם לפגוע בכל ישראל בארץ, גבר, אשה וילד — או להתרכז בפיגועים בחיילים ובמת-נהלים בלבד. השבוע מחקה הצנזורה הפנימית של הטלוויזיה פסוק אחד מכתבה ששוררה, לרגל מלאת 20 שנה לכיבוש. אסיר פלסטיני, שהוצא מבית-המישפט הצבאי, אמר: "מעטים צריכים למות כדי שאלפי ערבים יוכלו לחיות". אין ספק שביטא את דעת הנוער הפלסטיני כולו. מילחמה במיטה. הציבור הערבי הולך ונואש מכל פיתרון מדיני. אין הוא מאמין שישראל תפנה ארבעים את השטחים שכבשה, גם במיסגרת של שלום.

מכאן הפנייה אל "המאבק המויוני". אין הוא נעשה רק בידי אירגונים ממורסדים, אלא גם באופן פרטי-זואני, עליידי יחידים וקבוצות, הלוקחים מכל הבא ליד — אבן, נקבוקי-בערה, סכין, אקדח וזרמן — כדי לפגוע ביעד הישראלי הקרוב ביותר.

אין איש-ביטחון סכיר אחר בישראל המאמין ברצינות שניתן לשים קץ לטרור כזה. הוא הפך לחלק מן המצב, ורק שינוי המצב הפוליטי יכול להביא להפסקתו.

יש בישראל החוששים יותר מפני המילחמה הרמוגרפית. הילודה הערבית היא כנירה, בהשוואה לילודה היהודית. ברצועת-עזה הגיעה, כנראה, לישיא עולמי. כבר עתה יש בין הירדן והים רוב ערבי בקרב הילדים שמתחת לגיל 4.

יש הנידויות ערביים המאמינים כי הניצחון הערבי יושג עליידי הילד, בה, במיסגרת של ארץ-ישראל השלמה, שבה יילחמו הערבים על שיווי-זכויות ושיגו זכויות-אזרח. השבוע הופיע איש-ציבור פלסטיני בירושלים והודיע שתייצב בראש רשימה לאומית ערבית בבחירות לעיריית ירושלים (ראה כתבה). בהתנבחה על כך, התעטפה הנהגת אש"ף בשתיקה רועמת. פוגרום וחברות. מול המאבק הערבי הולך ומתגבש המאבק של המתנחלים-גוש-אמונים-כהנא. הוא מצא את ביטויו המחריד בפוגרום שערכו אנשיו השבוע ברהיישה (ראה לעיל). הפורעים היהודיים אינם מסתכנים במאומה. לערבים אין נשק כדי להתנגד להם. הפורעים מוויינים היטב, והם גם סומכים על הצבא, שחופה עליהם בכל האירועים האלה עד כה.

הפוגרום היווה סימ-קודר נוספת בדרכי המדינה אל הכרוטילציה. שהיא בלתי-נמנעת מצב קולוניאלי. מי שרושיב את המתנחלים באזורים אלה, נתן להם מצבורים גדולים של נשק והעניק להם ציבוי פוליטי ואידיאולוגי. היה צריך לדעת שזאת תהיה התוצאה (האיש הראשון שפרש את חסותו על קודה-צעות של קריית-ארבע היה יגאל אלון, בעוד שרווקא משה דיין הסתייג ממנה).

הפרשות הרודפות עתה את ישראל — פרשות הרצח והשקרים של הש"ב, פרשת עיואת נאפסו, ובקפיפין גם פרשת הנשק לאיראן ופרשת פולארד — הן חלק בלתי-נפרד של המציאות של ישראל הקולוניאלית.

יוסי-השנה ה-20 צריך היה להיות יום של חשבון-נפש. פה ושם גם נערך חשבון כזה. בקרב חלק מסוים של הציבור נולדה מודעות חדשה לסכנות הכרוכות בהמשך הכיבוש. אולם לגבי רוב הציבור בישראל התאריך לא אמר דבר. אין כיבוש גרוע מן הכיבוש שהפך להרגל. הוא יתקם בהכרח בכעליו.

הפיצצה של

יש מן הנוכחים לא שיער לעצמו שהוא עומד לשמוע רעיון מהפכני.

ביום החמישי התכנסו באולם גדול במלון אינטר-קונטיננטל שעל הר הזיתים בירושלים כמה עשרות עיתונאים ורים. היו אלה כל כתבי-החוץ משרתים בישראל. כתבים אלה ערכו בראשונה מיפגש רחב עם עורכי-העיתונים ועיתונאים פלסטיניים מירושלים המיוזחית. לפני הקהל הרב, שהתאסף בפעם הראשונה בהרכב זה, עמדו להופיע הד"ר סרי נוסייבה, מרצה לפי-לסופיה מאוניברסיטת בירז'ית, ורד"ר אן אבו-עייש, יו"ר אגודת-העיתונאים הפלסטינית, סגן-עורך הביטאון אל-עורדה ("השיבה"). כל אחד מהם הסביר לנוכחים את המצב בשטחים הכבושים, את מצבו של העם הפלסטיני והאפשרויות לפיתרון הסיכסוך.

דקות אחרות לפני תחילת הדיון סיפר מישהו לנוסייבה כי חנא סניורה, עורך היומון אל-פג'ר ("השחר"), מתכנן וון להודיע כפורום זה כי הוא יציג את מועמדותו לתפקיד חבר במועצת-עיריית-ירושלים. נוסייבה נדהם, חשב שהעיתוי והפורום אינם מתאימים להצהרה כזאת, אך לא היה סיפק בידו להניא את סניורה, והוא אף לא דיבר איתו. נוסייבה ואברעישי אמרו את ריב-ריהם. התנהל דיון קצר, ואז קם סניורה ממקומו וזרק את הפצצה.

כמוכן שמרגע זה ואילך היתה הודעתו של סניורה לנושא המרכזי. היא תפסה את הכותרות למחרת, ולא היה בעיתונים כל זכר לדיון שנערך קודם לכן. תרגיל בשביל היהודים פני שנה וחצי הופיע נוסייבה בתוכנית זה הזמן בטלוויזיה הישראלית. הוא הסביר אז אפשרות אחת לפיתרון הסיכסוך: שהישראלים יספחו את השטחים הכבושים, יתנו לפלסטינים זכויות-אזרח שוות. אלה יוכלו לבי

חור ולהיבחר לכל מוסדות השילטון הרצויים והמוניציפליים, וכך תהפוך ישראל למדינה דו-לאומית. היו שראו ברעיונו של נוסייבה הצעיר תרגיל, שנועד להבהיל את הישראליים ולשכנע אותם שהמשך הכיבוש יוביל בהכרח למדינה דו-לאומית, שבה יתגבש רוב פלסטיני. אחרים האמינו כי בנו של אנור נוסייבה שואף באמת להגיע בדרך זו למדינה דמוקרטית חיה לונתית, כפי שהוצעה בעבר עליידי אי-ש"ף. אחרים סברו כי נוסייבה נגד אחרי רעיונות-הנפל של מירון בנבי נישתי על "הסיפוח הבלתי-יהידי". ריב-ביים הוהירו את נוסייבה שהוא מכשיר את הקרקע לסיפוח, מבלי שהערבים יקבלו זכויות-אזרח כלשהן. נראה כי איש בצד הפלסטיני לא התייחס ברצינות רבה לדיברי נוסייבה, שהוסיף להיות מקובל בחברה של נאמי-ניא-ש"ף, שמנהיגה הרוחני הוא פייצל אל-חוסייני, היושב עתה במועצת מינ-הלי. חוסייני לא הביע שום תמיכה ברעיונות נוסייבה. במהלך השנה האחרונה המשיך נוסייבה לכתוב מאמרים בעיתונות של ירושלים המיוזחית. חלקם דנו בפיתרון זה. ככל המאמרים הגויש נוסייבה שכדי להגשים את הרעיון ולהגיע אל מוסדות-השילטון, יש לאמץ את התיאוריה שלו כולה. משמע: סיפוח כל השטחים הכבושים, קבלת זכויות-בחירה והשתלטות על הכנסת. השבוע, אחרי הודעתו של סניורה, אמר נוסייבה: "אם יש לו רעיון, הוא צריך ללבן אותו עם החברים, ולא לק" על עצמו החלטה כזאת. אני לא